

БУДІВЕЛЬНІ ЛІЦЕНЗІЇ ЯК ОБ'ЄКТ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ: СУТНІСТЬ ТА ОБЛІК

Іванова Т. М.,

канд. екон. наук, доцент кафедри економічної теорії,
обліку та оподаткування, доцент,

Тритяк Є. Ю.

здобувач другого рівня вищої освіти ОПІ «Облік і аудит»,
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Київський національний університет будівництва і архітектури, м. Київ

Майже все, що нас оточує у повсякденному житті – це результат діяльності підприємств будівельної галузі. До будівельної діяльності висуваються суворі вимоги, відповідність яким підтверджує ліцензія, яка потрібна будь-якій юридичній особі або підприємцю, що планує виконувати роботи, які підлягають ліцензуванню [1].

Будівельна ліцензія потрібна для господарської діяльності, пов'язаної з будівництвом об'єктів архітектури: будинків і споруд житлово-цивільного, комунального, промислового та іншого призначення, їх комплексів, об'єктів благоустрою та ландшафтної архітектури тощо. Вона потрібна тільки в тому випадку, якщо за складністю архітектурно-будівельного рішення або інженерного обладнання такий об'єкт належить до IV, V категорій складності.

До IV категорії відносять об'єкт, на якому постійно перебувають 300-500 осіб; створює небезпеку більше ніж для 10 тис. осіб, які перебувають поза об'єктом; у разі аварії можуть спричинити збитки понад 15 мін. заробітних плат, призвести до припинення функціонування транспорту, зв'язку, енергетики, призвести до втрати об'єктів культурної спадщини.

До V категорії відносять об'єкт, на якому постійно перебувають 400-1000 осіб; створює небезпеку більше ніж для 50 тис. осіб, які перебувають поза об'єктом; у разі аварії можуть спричинити збитки понад 150 мін. заробітних плат, призвести до припинення функціонування транспорту, зв'язку, енергетики, призвести до втрати об'єктів культурної спадщини та є об'єктом підвищеної небезпеки.

До будівельних робіт, які потребують отримання ліцензій, відносяться:

1. Проектування об'єктів архітектури: житлових будівель та готелів, громадських будівель та споруд промислових підприємств, внутрішніх інженерних мереж і систем.

2. Будівельні та монтажні роботи: зведення металевих конструкцій, збірних бетонних та залізобетонних конструкцій, монтаж інженерних споруд, технологічного устаткування.

3. Монтаж інженерних мереж: монтаж внутрішніх інженерних мереж, систем, приладів і засобів вимірювання (опалення, вентиляція, електропостачання, електрообладнання, електроосвітлення).

Робота, яка потребує ліцензії, вважається будівництвом, а, наприклад, при переплануванні приміщень, поточному ремонті вона не потрібна. Водночас ліцензія буде потрібна в діяльності, пов'язаній із монтажем водопроводу і каналізації, встановленням кондиціонерів, електропостачанням приміщення, проводкою електроосвітлення, газопостачанням.

Вартість такої ліцензії дорівнює розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що діє на дату прийняття рішення про її видачу, та видають безстроково [2].

Отримані ліцензії на виконання певного виду діяльності в обліку будівельного підприємства розглядають як нематеріальні активи. Нематеріальний актив визнають в обліку, якщо існує ймовірність одержання майбутніх економічних вигід від його використання та його вартість можна достовірно визначити [3]. Оскільки після отримання будівельної ліцензії компанія планує заробляти на будівництві об'єктів – перша вимога виконується. Аналогічна справа і з достовірною оцінкою: вартість ліцензії дорівнює прожитковому мінімуму.

Отриманий нематеріальний актив оприбутковують за первісною вартістю, яка складається із вартості ліцензії, мита, непрямих податків, що не підлягають відшкодуванню, та інших витрат, безпосередньо пов'язаних із придбанням та доведенням нематеріального активу до стану, у якому він придатний для використання за призначенням [3]. Облік ліцензій ведуть на субрахунку 127 «Інші нематеріальні активи», якій передбачено до рахунку 12 «Нематеріальні активи».

Будівельну ліцензію в обліку будівельного підприємства не амортизують, тому що ліцензію видають безстроково, тобто компанія в такому разі не може визначити строк корисного використання (за винятком випадків, коли відомо, як довго підприємство буде займатись будівництвом). Податковий кодекс України вказує в такому випадку встановити строк корисного використання самостійно, але не менше 2 років та не більше 10 років [4].

Будівельні ліцензії потрібні для ведення діяльності, пов'язаної з будівництвом об'єктів архітектури із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками за переліком видів робіт, що визначається Кабінетом Міністрів України. Їх розглядають та обліковують у складі нематеріальних активів будівельного підприємства за первісною вартістю та відображають у звітності у складі необоротних активів.

Список використаних джерел

1. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20.05.1999 р. №687-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14#Text>. (дата звернення: 9.04.2023).
2. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. №222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>. (дата звернення: 9.04.2023).

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. №242. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>. (дата звернення: 9.04.2023).

4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>. (дата звернення: 9.04.2023).

УДК 657.01

СЕРТИФІКАЦІЯ БУХГАЛТЕРІВ І АУДИТОРІВ: ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА

Іванова Т. М.,

канд. екон. наук, доцент кафедри економічної теорії,
обліку та оподаткування, доцент,

Юхименко В.В.

здобувач першого рівня вищої освіти ОПП «Облік і аудит»,
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Київський національний університет будівництва і архітектури, м. Київ

В умовах інтеграції національної економіки у світовий простір, збільшення кількості спільних підприємств, зростання рівня довіри потенційних інвесторів з будь-якої країни світу, створення сприятливого інвестиційного клімату, підвищення конкурентоздатності економіки країни важливе значення набуває сертифікація бухгалтерів та аудиторів, які виступають «правою рукою» керівників вітчизняних компаній.

Сертифікація бухгалтерів і аудиторів в Україні має за мету підвищити кваліфікацію та престиж професії; зменшити рівень ризику для учасників фондового ринку та фінансових інститутів; гармонізувати національну систему професійної підготовки бухгалтерів і аудиторів з міжнародними принципами; підвищити ефективність системи корпоративного управління; посилити контроль за виконанням професійної етики бухгалтерів і аудиторів. Даним видом діяльності займається Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України.

ФПБАУ була створена у червні 1996 року на першому з'їзді бухгалтерів та аудиторів України і в вересні того ж року було схвалено її статут та зареєстровано у Міністерстві юстиції України. На сьогодні це найбільша професійна організація України, яка розташована в усіх її регіонах, і є дійсним членом Міжнародної федерації бухгалтерів (IFAC). ФПБАУ також уклала угоди про співпрацю з професійними організаціями-членами IFAC з різних країн [1].

Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України завжди пропагувала та підтримувала впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності, аудиту, Кодексу професійної етики та професійної освіти в інші сектори, як способи створення довіри до результатів обліку, фінансової звітності та аудиту. Також вона пропонує процес сертифікації та безперервного